

عنوان مقاله:

تشخیص ادبی در دیدگاه ادیبان مسلمان

محل انتشار:

دوفصلنامه کهن نامه ادب پارسی، دوره 9، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

سید محسن حسینی وردنجانی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد

جواد مرتضایی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

محمد رضا ترکی هرچگانی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

مریم صالحی نیا - استادیار زبان و ادبیات فارسی / دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

یکی از مؤلفه‌های اصلی کامیابی و ماندگاری هر اثر ادبی «تشخیص» آن است. در نقد ادبی و بلاغت کهن اسلامی «تشخیص ادبی» به صورت مستقیم و متمرکز، مطالعه و بررسی نشده است؛ اما این موضوع همواره مورد توجه منتقدان و بلاغیان مسلمان بوده است. مسأله اساسی این پژوهش دریافت نگرش ادیبان کهن به موضوع «تشخیص ادبی» است. این مقاله می‌کوشد تا با روش کتابخانه‌ای و با مراجعه به منابع اصیل و کهن نقد ادبی و بلاغت اسلامی، چپستی این مبحث را از رهگذر نظرات پراکنده ادیبان مسلمان دریابد و با ارائه آن در قالبی منسجم آن را تبیین نماید. از آنجا که «تشخیص ادبی» در بلاغت اسلامی حاصل کارکرد همگرایی «صورت و معنای خاص» است؛ در پردازش این موضوع، مباحث بنیادینی چون معانی و صورت‌های خاص، تصرف تشخیص‌آفرین و معانی و صورت‌های مشترک، همراه با انواع و زیر مجموعه‌های آن‌ها بررسی شده‌اند. این جستار کوشیده تا کارایی نقد ادبی کهن اسلامی را در این زمینه نشان دهد تا بتوان آثار ادبی کلاسیک را از دیدگاهی نقد کرد که خالقان این آثار، خود بدان معتقد بوده‌اند.

کلمات کلیدی:

تشخیص ادبی، صورت، معنا، تصرف، خاص، عام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1127455>

